

Asia: VN/ 797/2021

Ehdotus valtioneuvoston periaatepäätökseksi kyberturvallisuuden kehittämishjelmasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne ja viestintäviraston lausunto ehdotuksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi kyberturvallisuuden kehittämishjelmasta

Liikenne- ja viestintäministeriö on valmistellut ehdotuksen periaatepäätöksestä kansallisen kyberturvallisuuden kehittämiseksi. Periaatepäätös vastaa pääministeri Marinin hallitusohjelman, Suomen kyberturvallisuusstrategian ja yhteiskunnan turvallisuusstrategian asettamiin tavoitteisiin kansallisen kyberturvallisuuden kehittämiseksi. Valtioneuvoston periaatepäätös julkisen hallinnon digitaalisesta turvallisuudesta ja sen toimeenpanosuunnitelma sekä Huoltovarmuuskeskuksen Digitaalinen turvallisuus 2030 -ohjelma täydentävät osaltaan nyt laadittua periaatepäätöstä. Kehittämishjelmän aikajänne on 2021-2030 ja se kuvaa kyberturvallisuuden kehittämisen lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita ja painopistealueita.

Ehdotuksessa kehittäminen jaetaan neljään pääteemaan, huippuluokan osaaminen, kiinteä yhteistyö, vahva kotimainen kyberteollisuus ja tehokkaat kansalliset kyberturvakävykkyydet. Ehdotuksen liitteessä kuvataan konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi.

Tavoitteena kyberturvallisuuden ekosysteemin synnyttäminen on lähtökohtaisesti hyvä ajatus, joka toteutuessaan muodostaisi kivijalan suomalaisen kyberturvallisuusosaamisen kehittymiselle.

Aktiivinen osallistuminen ja vaikuttaminen kansalliseen ja kansainväliseen kyberturvallisuuden yhteistyöhön on keskeinen periaate. Kansainvälinen yhteistyö tarjoaa myös resurssien näkökulmasta erittäin tärkeää pääomaa. Kansainvälisissä työryhmissä tietyn alan parhaat asiantuntijat kokoontuvat kehittämään parhaita käytäntöjä ja standardeja. Tämä on Suomen kannalta tehokasta resurssien käyttöä.

AQUA-toimijan statuksen saavuttaminen on tärkeä ja konkreettinen tavoite, joka osaltaan edistää tehokkaiden kansallisten kyberkyvykkyyksien, huippuluokan osaamisen ja EU-hyväksytyjen salaustuotteiden tuottamisen toteutumista Suomessa. AQUA-statusen saavuttaminen edellyttää useiden toimijoiden pitkäjänteistä yhteistyötä ja riittävää resursointia.

Valtioneuvoston periaatepäätös julkisen hallinnon digitaalisesta turvallisuudesta ja sen toimeenpanosuunnitelma sekä Huoltovarmuuskeskuksen Digitaalinen turvallisuus 2030 -ohjelma täydentävät osaltaan nyt laadittua periaatepäätöksen kohteena olevaa kehittämisohjelmaa. Myös Tietoturvallisuuden ja tietosuojan parantaminen kriittisillä toimialoilla -työryhmän (jatkossa TITUKRI) loppuraportissa esittämät toimenpide-ehdotukset ovat yhteiskunnan kannalta erittäin merkittäviä ja ne tukevat edellä mainituissa periaatepäätöksessä, toimeenpanosuunnitelmassa, ohjelmassa ja kyberturvallisuuden kehittämisohjelmassa esitettyjä toimenpiteitä. Kehittämisohjelmassa olisikin hyvä tuoda esille tämä toimenpiteiden ja toimenpide-ehdotusten kokonaisuus esimerkiksi viittaamalla kehitysohjelman teksteissä näihin ja näiden muodostamaan kokonaisuuteen. Kokonaisuutena kyse on erittäin laaja-alaisesta ja kattavasta yhteiskunnan turvallisuuden kehittämiseen tähtäävästä toimenpidekokonaisuudesta.

Kansallisen kyberturvallisuuden pidemmän aikavälin kehittäminen edellyttää ennen kaikkea panostusta osaamisen kehittämiseen. Osaajapula haittaa jo nykyisellään alan kehitystä ja yritysten menestymismahdollisuuksia. Isot teknologiamurrokset ja digitalisaatio tulevat entisestään kasvattamaan kyberturvallisuusalan osaamispuutetta. Koulutusmahdollisuuksia tulee lisätä niin työelämässä kuin eri koulutusasteilla.

Liikenne ja -viestintävirasto kannattaa kyberturvallisuuden kehittämisohjelmassa ehdotettuja linjauksia ja toimenpiteitä, jotka tukevat ja vievät kansallisen kyberturvallisuuden laaja-alaista kehittämistä usealla eri osa-alueella eteenpäin. Kehittämisohjelman rahoitukseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Ilman realistista, toimenpiteitä kattavaa rahoitusta kehitysohjelman toteuttaminen ei sellaisenaan ole mahdollista.

Ilkka Juha
Liikenne- ja viestintävirasto - Kyberturvallisuuskeskus